

Základní škola Břidličná, okres Bruntál

Stres rostlin

Nikol Repáňová Jána Fülöp Michael Ondrušek Tomáš Znojil

Stres

- Rostliny jsou během života vystaveny různým podmínkám prostředí.
- Nepříznivé vlivy, které ohrožují rostliny se označují jako stresové faktory.
- Stres je souhrnné označení stavu, ve kterém se rostlina nachází pod vlivem stresorů.
- Stresory lze rozdělit do dvou skupin:
  - **Abiotické** - zahrnují účinky větru, nadměrné nebo nízké záření, extrémní teploty, sucho a nedostatek živin v půdě.
  - **Biotické** – vliv mikroorganismů, spásání, okus, ale i parazitizmus.

Rostliny a jejich schopnosti

- V 60. letech minulého století Američan Backster, pomocí detektoru lži zjistil, že rostliny **mají schopnosti cítit strach, štěstí, komunikovat** i číst ve vaší mysli.
- Další výzkum vědců z University of Western Australia ukazuje, že rostliny mají i paměť.

Cíle projektu

- Zjistit, jak rostliny reagují na různé podněty – teplo, sucho, sůl atd,
- zjistit, zda se stres dá změřit pomocí rychlosti dýchání,
- zajímalo nás, jak rostlina reaguje na oheň v různých časových periodách.

Pomůcky

Go Direct čidlo oxidu uhličitého

Go Direct čidlo EKG

Použité rostliny

Krasule

Rýmovník

Tlustice

MĚŘENÍ OXIDU UHLIČITÉHO

Měření

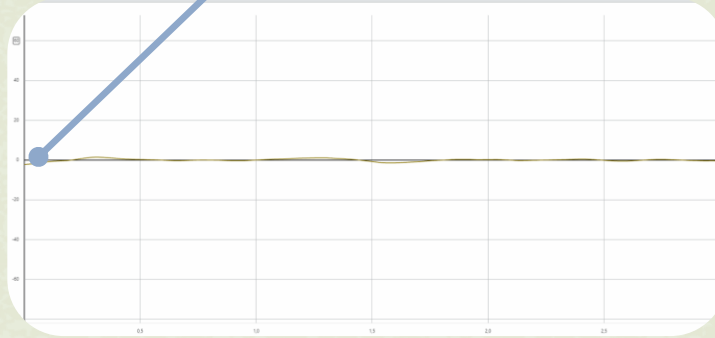
600 ppm

90 ppm
(bez stresu)

1233 ppm

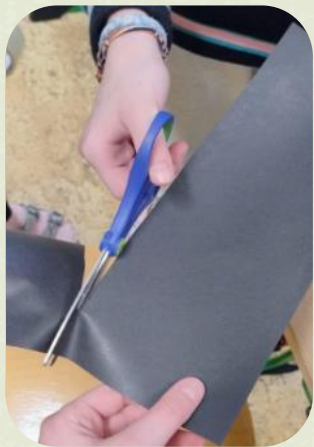

Pohoda

Mechanický
stres

V noci je oxidu uhličitého více

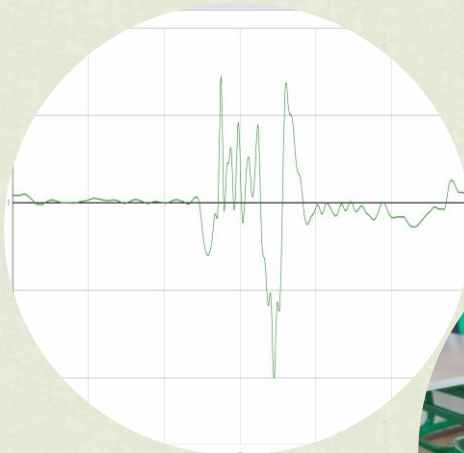
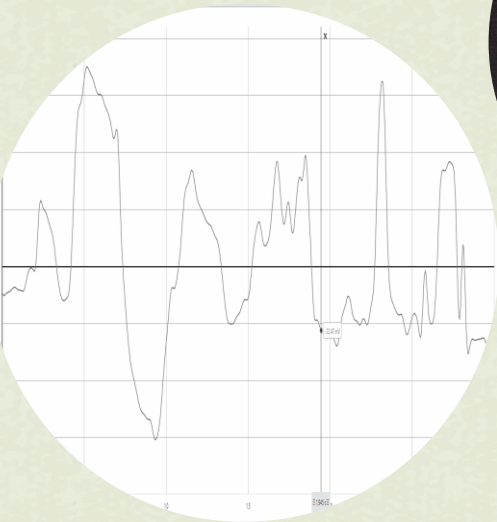
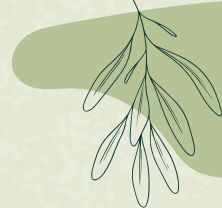
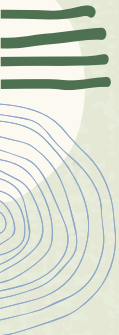

Hodnoty se zvedli průměrně o 80 ppm

Tlustici jsme umístily pod poklop. Následně jsme ji nechaly dvě minuty uklidnit a pak měřili 4 minuty CO₂.

Stres suchem

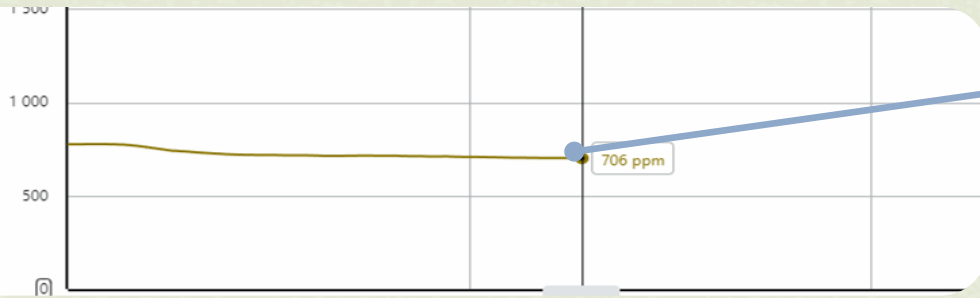

Zvadlá rostlina méně dýchá

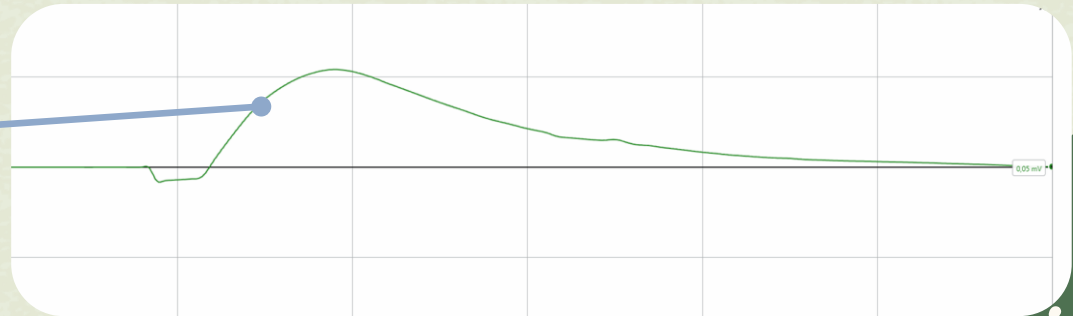
Rostliny a sůl

- Dva dny jsme zalévali rostliny solným roztokem - 5g jsme rozpustily v 100 ml vody.

Crasula 706 ppm

Tlustice 919 ppm

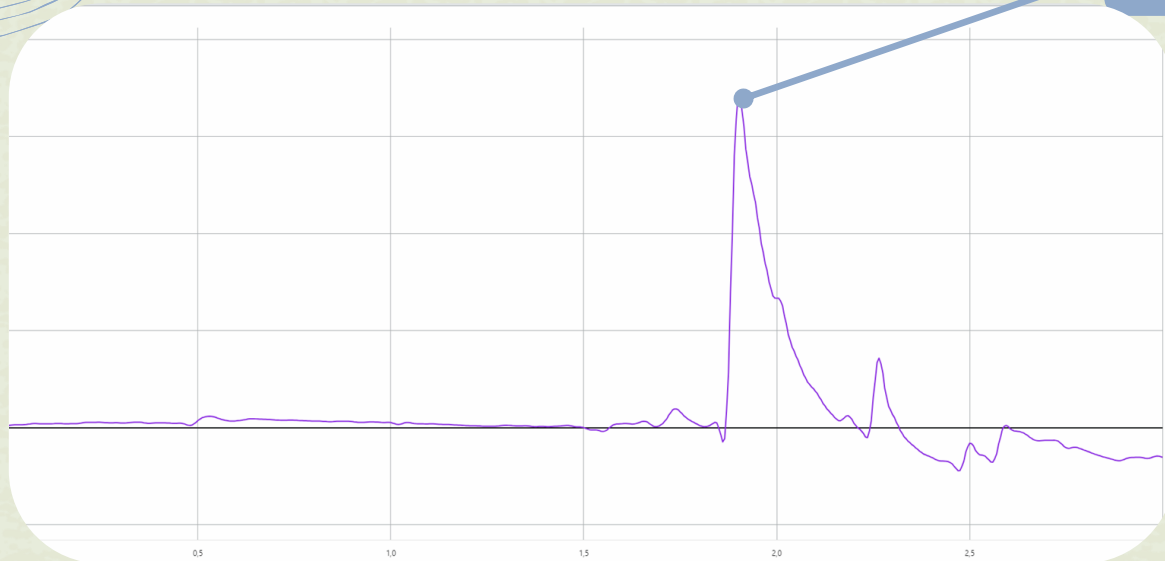
0,05 ml

Oheň

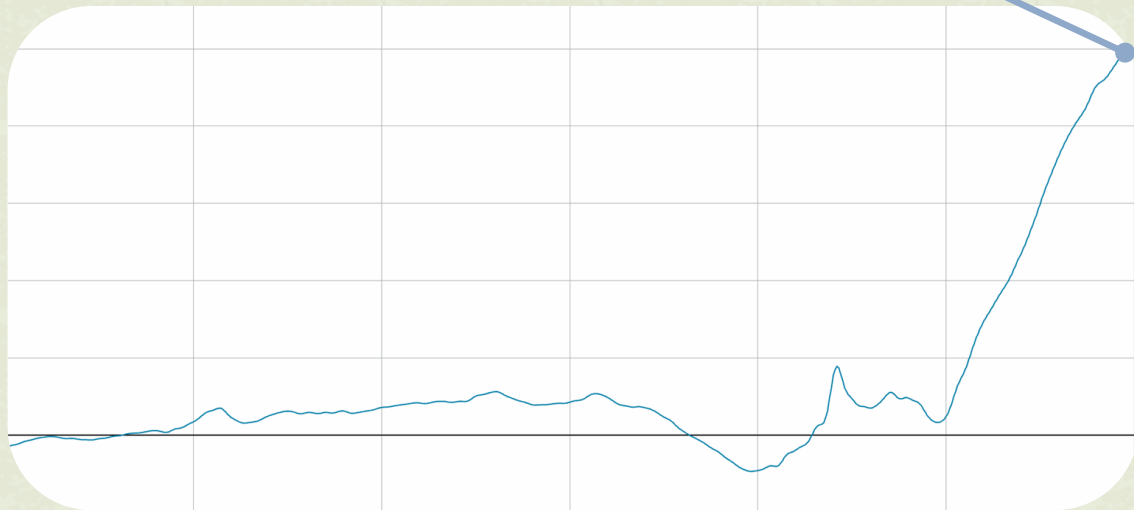
Krasula a oheň

1055 ppm

Tlustice a oheň

8 251 ppm

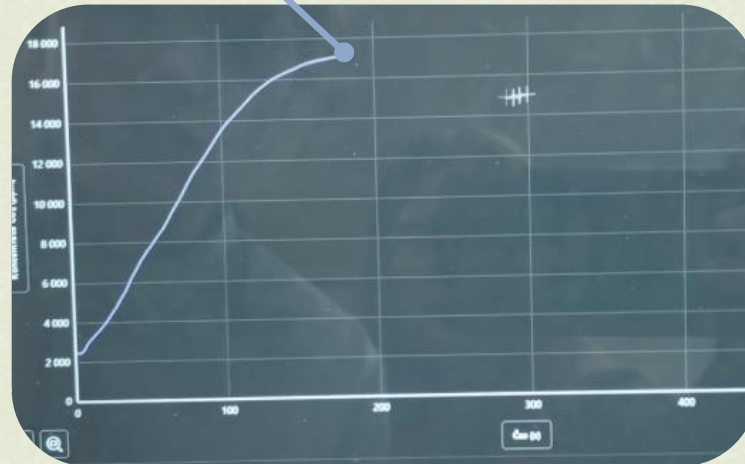

„Velká kytká“ a oheň

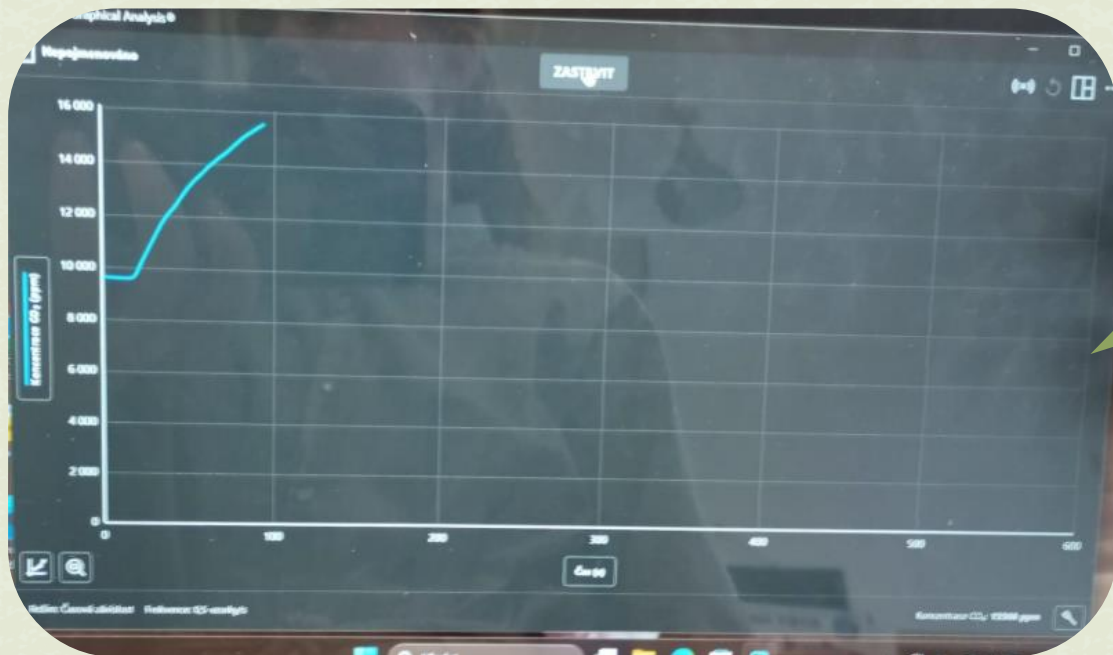

17 200 ppm

Hned na začátku měření už dýchala ve vysoké frekvenci.

Opakovaný oheň „ Velká kytka“

Hned na začátku měření už dýchala ve velmi vysoké frekvenci.

Během pokusů, které probíhaly od ledna jsme zjistili, že :

- **Různé rostliny, snáší stres jinak.**
- Nejvíce rostliny reagovaly na **mechanické stresování a oheň.**
- Rostliny, **které již přišly do kontaktu s ohněm,** začaly v dalším kontaktu **dýchat mnohem rychleji** a to stačil i pouze samotný kouř.

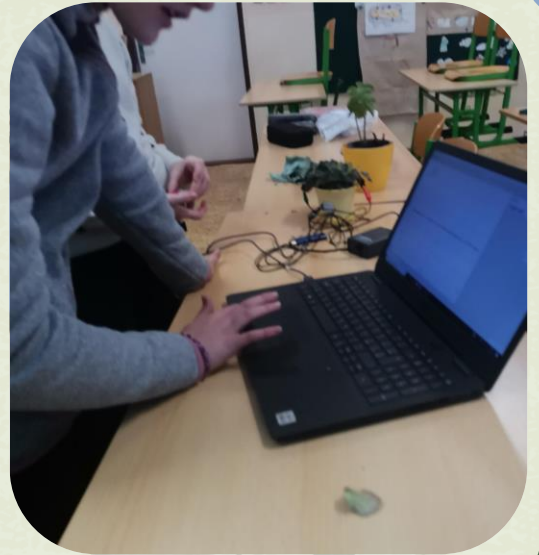

MĚŘENÍ

EKG SENZOREM

Měření stresu EKG senzorem

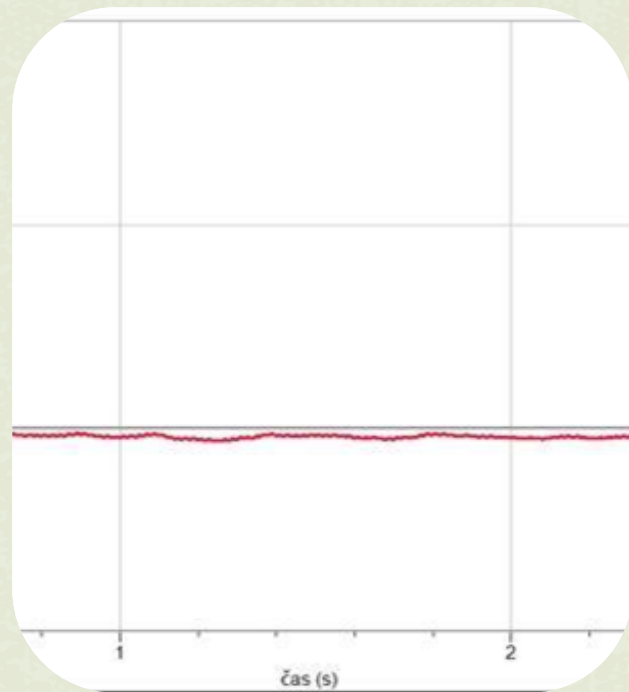
- **Hlavní myšlenka:**
  - Rostliny nemají mozek ani srdce, ale komunikují pomocí **akčních potenciálů** (podobně jako naše nervy).
  - Rostliny nemají nervy jako my, ale mají **pletiva** (trubičky uvnitř stonku), kterými posílají elektrické signály. Říká se jim **akční potenciály**.
  - Když na kytku zaútočí škůdce nebo sucho, elektřina proletí celou rostlinou během pár sekund.
- Přístroj EKG funguje jako „zesilovač“. Tyhle signály jsou v rostlině velice slabé, ale EKG je vytáhne a ukáže nám je v grafech.

Postup

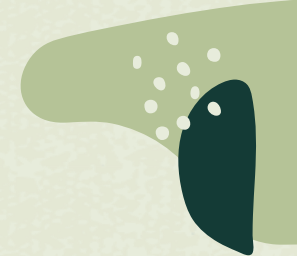
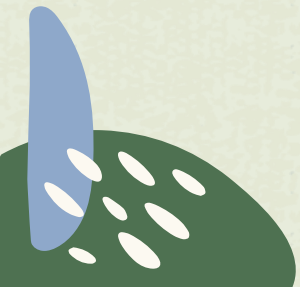
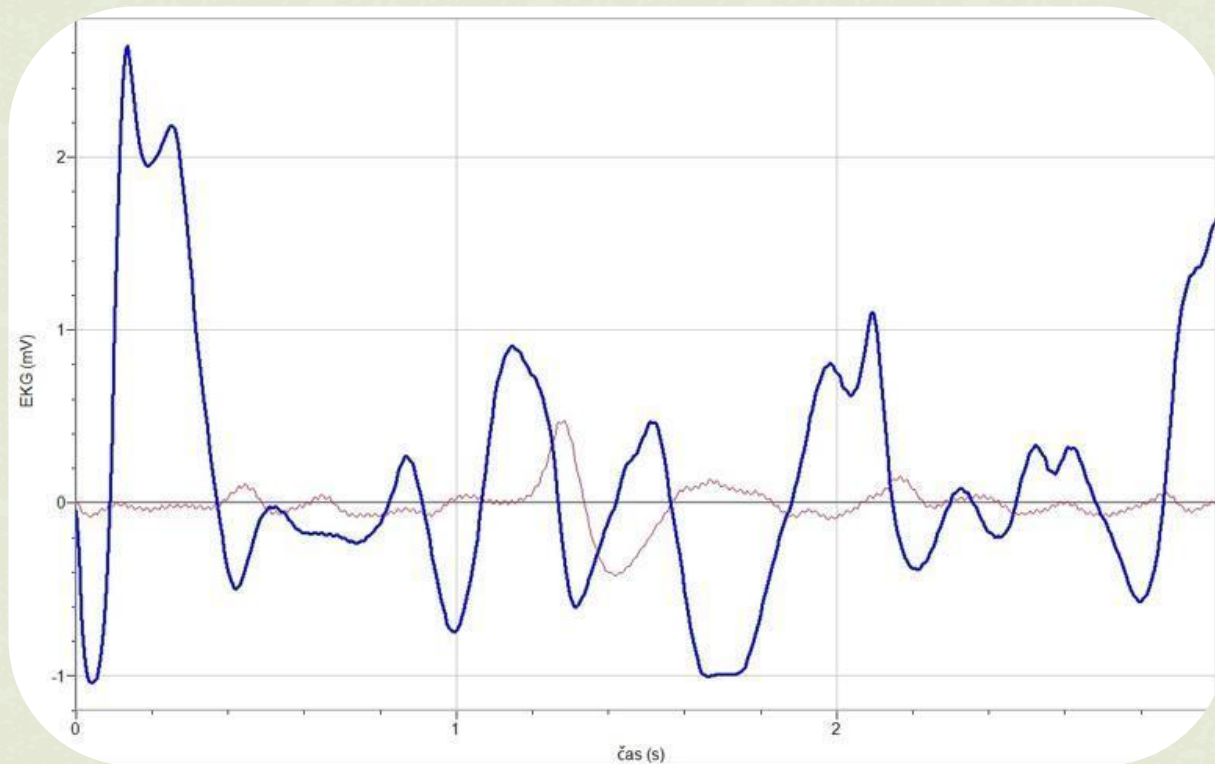
- **Příprava rostliny:** Vybrali jsme si **Fialku** a **Rýmovník**. Fialku protože se velmi snadno stresuje a Rýmovník protože se právě naopak tak snadno nestresuje.
- Na **Rýmovník** jsme nalepili nálepky na které jsme připnuli EKG přístroj.
- Do počítače jsme zapojili EKG přístroj a pomocí aplikace Graphical Analysis jsme začaly měřit stres rostliny v **klidu** a to **samé jsme udělali u fialky**.

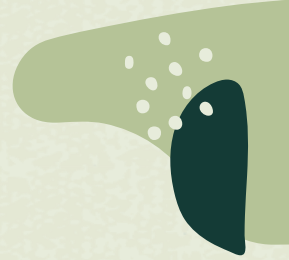
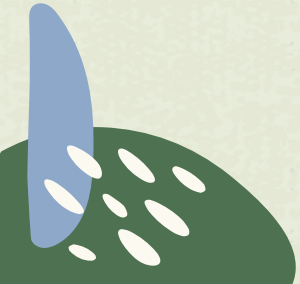
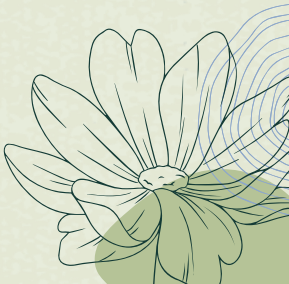
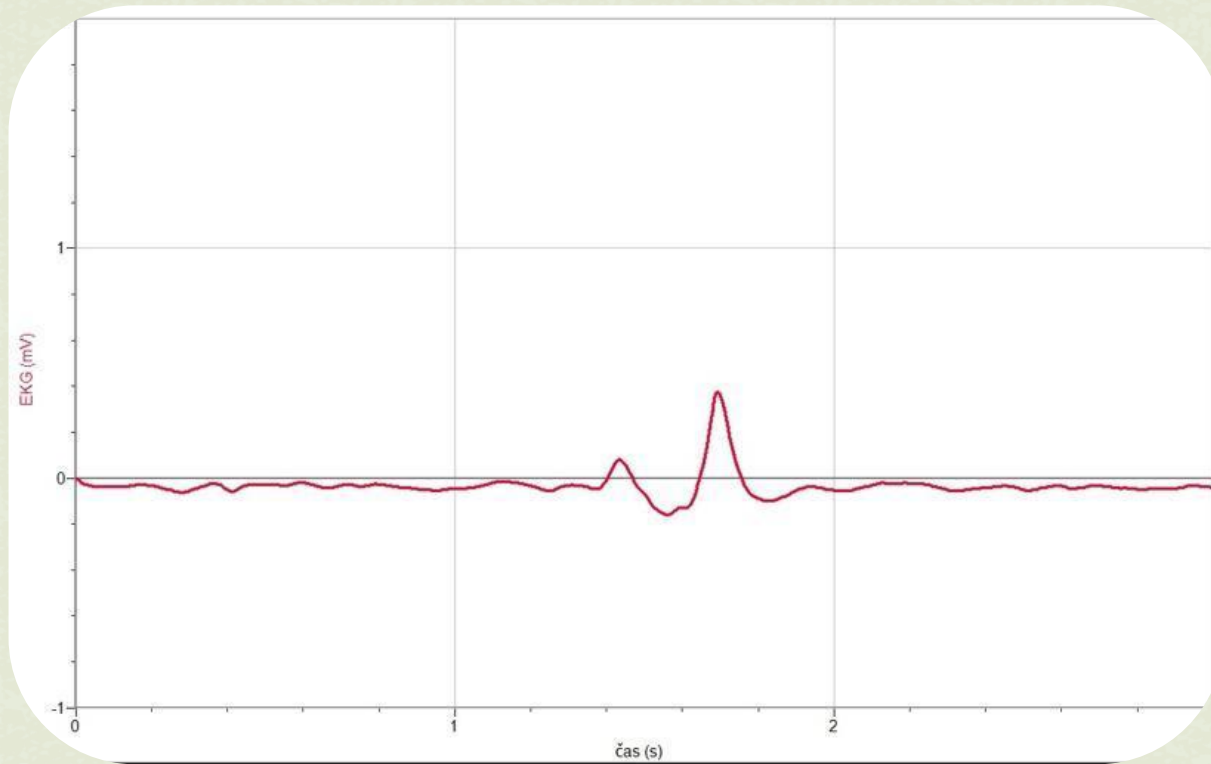
Reakce na agresora

- Určili jsme si u obou rostlin kdo bude **agresor** (Michael) a kdo bude **hodný**. (Jána, Nikol)
- Agresor měl za úkol rostlinu **stresovat** (trhání listů, pálení ohněm) a ten kdo byl hodný ji měl **zalívat a starat se o ni**.
- Po čtyřech měřeních se naše myšlenka začala **potvrzovat**.
- Fialka začala reagovat **mnohem rychleji** než Rýmovník a když se agresor k rostlině přiblížil tak začala dýchat mnohem rychleji.
- Rýmovník nejprve **nereagoval** na utržení listu, ale spíše na přiblížení **ohně** zatím co fialka reagovala na **trhání listů** a oheň ji moc nevadil.
- Po třech týdnech měření se naše myšlenky **potvrdili** když do místnosti vstoupil **agresor** tak obě rostliny **začaly dýchat mnohem rychleji**, ale když do místnosti vstoupil někdo jiný tak rostliny **nereagovaly**.

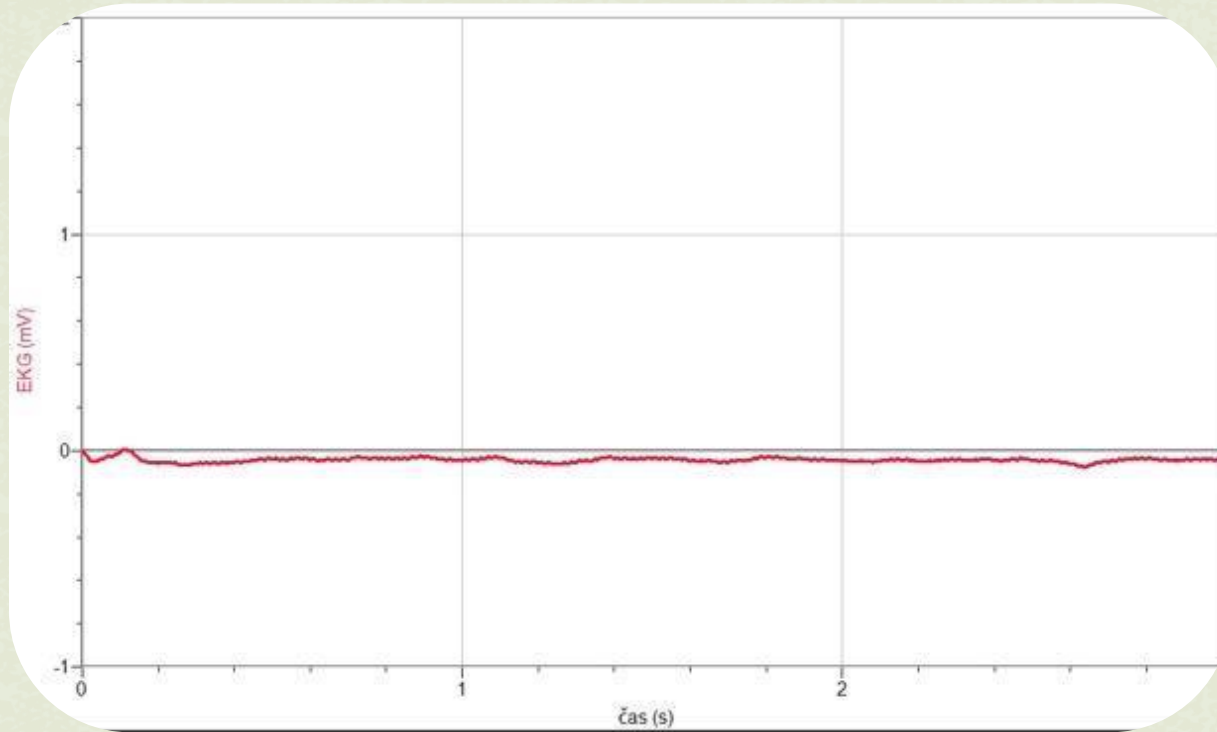
Agresor

Jana

Nikol

Závěr

- Z výsledků můžeme potvrdit, že stres rostlin **lze měřit pomocí produkce CO₂**.
- Dále jsme zjistily, že rostlina, která je vystavena opakovanému stresu, začne **reagovat rychleji**.
- Potvrdily jsme předpoklad, že stresovaná rostlina více dýchá a tak produkuje víc nedýchatelného oxidu uhličitého. Z materiálů pana **RNDr. Vintera**, jsme se dověděly, že stresovaná rostlina produkuje stresové bílkoviny a stresové fytohormony. Ty mohou mít vliv na vznik některých nemocí u lidí (chronické záněty střev).
- **Rostlina dokáže rozpoznat člověka.**
- Místo žil a tepen má kytka v sobě taková brčka. Říká se jim **xylém** a **floém**.
  - Těmi proudí voda s rozpuštěnými minerály a cukry (něco jako kytčí krev).
  - Protože je tato tekutina trochu slaná a plná nabitých částic (iontů), vede elektřinu.

Literatura

- [https://cs.wikipedia.org/wiki/Stres_\(rostliny\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Stres_(rostliny))
- Prezentace z přednášek Fyziologie rostlin
- <http://www.radostnezpravy.cz/dukazy-rostliny-mohou-myslet-mluvit-a-cist-vase-myslenky/>
- <http://www.svetkolemnas.info/novinky/zahranicni/801-mohou-rostliny-myslet-vedci-tvrdi-ze-ano>
- <https://ueb.cas.cz/cs/>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Elektrofyzilogie>
- <https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-cisel/2004/2/elektricke-signaly-u-rostlin.html>

The slide features a light green background with abstract decorative elements. In the top-left corner, there are concentric blue circles and a green shape with white dots. In the top-right corner, there are white horizontal lines and a blue circle. In the bottom-left corner, there is a green shape with a white leaf-like pattern. In the bottom-right corner, there is a dark green shape with a light green oval. The text is centered in a bold, dark green font.

**Děkujeme za
pozornost**